REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT PËR VITIN 2025 DHE REKOMANDIMET PËR VITIN 2026

Kuvendi i Shqipërisë,

Duke vlerësuar rolin e Kontrollit të Lartë të Shtetit si institucioni më i lartë shtetëror i auditimit të jashtëm në Republikën e Shqipërisë;

Duke vlerësuar rëndësinë e funksionimit të këtij institucioni mbi bazë të garantimit të parimeve të pavarësisë, integritetit, objektivitetit, përgjegjshmërisë, interesit të publikut, profesionalizmit, bashkëpunimit dhe transparencës;

Duke mbështetur dhe nxitur Kontrollin e Lartë të Shtetit për të punuar dhe kontribuar për një qeverisje të mirë nëpërmjet parandalimit dhe luftës pa kompromis kundër korrupsionit, rritjes së besimit të publikut dhe nxitjes së përdorimit me ekonomicitet, eficiencë dhe efikasitet të fondeve publike, në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi dhe praktikat më të mira të BE-së e standardeve ndërkombëtare INTOSAI,

Vlerëson veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit gjatë vitit 2025, në këto drejtime:

Angazhimin institucional për kryerjen e auditimeve në pajtueshmëri me standardet dhe praktikat ndërkombëtare të auditimit, duke bërë të mundur përfundimin dhe evadimin e 190 auditimeve të ushtruara në 271 subjekte në nivel vendor dhe qendror, me një rritje prej 16.3% krahasuar me vitin 2024, si dhe zgjerimin e mbulimit audites në sektorë strategjikë, si: energjia, infrastruktura, administrimi fiskal, shëndetësia, arsimi, siguria kibernetike dhe menaxhimi i pronës publike.

Rritjen e rolit të auditimit financiar dhe auditimit të teknologjisë së informacionit, ku gjatë vitit 2025 janë realizuar 63 auditime financiare dhe 10 auditime IT, duke reflektuar një orientim më të madh drejt kontrollit të cilësisë së raportimit financiar dhe adresimit të risqeve që lidhen me transformimin digjital dhe sigurinë kibernetike të institucioneve publike.

Zgjerimin e aktivitetit audites në drejtim të auditimeve të kombinuara, auditimeve tematike dhe auditimeve të performancës, duke realizuar 32 auditime të kombinuara, 13 auditime tematike dhe 13 auditime performance, të fokusuara në fusha me interes të lartë publik, si: cilësia e ujit të pijshëm, menaxhimi i mbetjeve, disponueshmëria e barnave, mirëqenia sociale, shërbimet publike dhe trajtimi i personave të dënuar.

Intensifikimin e monitorimit të zbatimit të rekomandimeve të lëna ndaj institucioneve publike, duke realizuar 15 auditime të posaçme për zbatimin e rekomandimeve dhe duke verifikuar zbatimin e 4348 rekomandimeve të adresuara më parë ose rreth 99.3% të totalit të tyre, nga të cilat rreth 52% rezultojnë të zbatuara plotësisht ose pjesërisht.

Adresimin e një numri total prej 4994 rekomandimesh për institucionet publike të audituara, nga të cilat 3268 masa organizative, 916 masa disiplinore, 722 masa për efekte financiare, 59 masa administrative dhe 29 rekomandime për përmirësime ligjore, duke kontribuar në përmirësimin e funksionimit administrativ, forcimin e kontrollit të brendshëm dhe rritjen e përgjegjshmërisë institucionale.

Vijimin e punës për rritjen e dobisë së rezultateve të auditimit, duke evidentuar parregullsi dhe shkelje financiare me efekt negativ në buxhetin e shtetit, në vlerën totale prej rreth 26.2 miliardë lekë, përfshirë rreth 1.6 miliardë lekë dëm ekonomik dhe rreth 24.6 miliardë lekë efekte negative financiare të lidhura kryesisht me administrimin e të ardhurave publike, sektorin doganor, menaxhimin e shpenzimeve publike dhe përdorimin joefektiv të fondeve buxhetore.

Përmirësimin e kuadrit metodologjik dhe standardizimit të proceseve të auditimit, përfshirë rishikimin e Manualit të Auditimit të Përputhshmërisë dhe hartimin e aneksit të posaçëm për përllogaritjen e dëmit ekonomik, duke synuar unifikimin e praktikave të auditimit dhe forcimin e cilësisë së evidencës audituese në përputhje me standardet e INTOSAI-t.

Intensifikimin e bashkëpunimit me organet ligjzbatuese në luftën kundër korrupsionit dhe shkeljeve financiare, duke përcjellë 43 materiale për hetim të mëtejshëm dhe 8 kallëzime penale pranë organeve kompetente për raste të konstatuara gjatë auditimeve.

Administrimin e 189 letrave dhe ankesave të qytetarëve dhe subjekteve të interesuara, ku rreth 48% e tyre lidhen me çështje të vetëqeverisjes vendore dhe administrimit të pronës publike, duke reflektuar vijimin e rolit të institucionit në adresimin e shqetësimeve me interes publik.

Intensifikimin e përpjekjeve për promovimin e transparencës dhe komunikimit publik përmes publikimit të raporteve audituese, dokumenteve statistikore dhe zhvillimit të komunikimit institucional në rrjetet sociale, si: *Facebook*, *Instagram* dhe *LinkedIn*, si dhe publikimit të 1115 artikujve dhe kronikave në median e shkruar dhe audiovizive.

Arritjen e rezultateve të rëndësishme në forcimin e kapaciteteve profesionale të stafit të institucionit, ku janë zhvilluar mbi 137 tema trajnimi, përfshirë trajnime të organizuara nga ASPA dhe partnerë ndërkombëtarë, duke realizuar mesatarisht 27.5 ditë trajnimi për çdo auditues dhe 21.3 ditë për stafin joauditues.

Forcimin e bashkëpunimit ndërkombëtar përmes nënshkrimit të memorandumeve të mirëkuptimit dhe realizimit të auditimeve të përbashkëta dhe paralele me institucione supreme të auditimit të :Kosovës, Maqedonisë së Veriut, Norvegjisë, Azerbajxhanit dhe organizata ndërkombëtare si UN Women, në fusha si: siguria e digave, fuqizimi i grave në vendimmarrje, auditimi i performancës dhe siguria kibernetike.

Kuvendi rekomandon që Kontrolli i Lartë i Shtetit për vitin 2026 të angazhohet në këto drejtime:

1. Të ndërtojë një model auditimi më të krahasueshëm me institucionet supreme të auditimit të vendeve të Bashkimit Evropian, duke forcuar orientimin drejt auditimeve me ndikim strategjik, analizës së riskut, matjes së performancës së politikave publike dhe rritjes së impaktit të rekomandimeve në mirëqeverisjen dhe administrimin e financave publike.

2. Të forcojë më tej bashkëpunimin institucional me komisionin parlamentar përgjegjës për mbikëqyrjen institucionale dhe Nënkomisionin për Auditimin Publik përmes paraqitjes së raporteve periodike 4-mujore për problematikat sistemike të evidentuara gjatë auditimeve, institucionet me nivel të lartë risku financiar dhe administrativ, ecurinë e zbatimit të rekomandimeve të auditimit, si dhe çështjet me interes të lartë për qytetarët, që lidhen me administrimin e fondeve publike, cilësinë e shërbimeve publike, transparencën, integritetin dhe mirëqeverisjen, me synim rritjen e efektivitetit të mbikëqyrjes parlamentare dhe forcimin e llogaridhënies publike.

3. Të vijojë dhe të përshpejtojë përmirësimin e kuadrit metodologjik dhe nënligjor, duke përfunduar përditësimin e Rregullores së Procedurave të Auditimit dhe duke siguruar harmonizimin e plotë të saj me manualet dhe udhëzuesit ekzistues. Gjithashtu, rekomandohet zhvillimi i një metodologjie të plotë dhe të unifikuar për përllogaritjen e dëmit ekonomik, e cila të përfshijë ndarjen dhe pasqyrimin e tij sipas periudhës në të cilën është krijuar, si dhe të adresojë trajtimin e rasteve komplekse dhe klasifikimin e qartë të efekteve financiare. Paralelisht, KLSH-ja duhet të angazhohet në përmirësimin e manualeve ekzistuese, standardizimin e metodologjive në të gjitha fushat e auditimit dhe plotësimin e procedurave të detajuara operacionale, në përputhje me rekomandimet e procesit të *peer review*, me qëllim sigurimin e një kuadri metodologjik të plotë, të qëndrueshëm dhe të zbatueshëm në praktikë.

4. Të rishikojë planifikimin e auditimeve të performancës, duke e orientuar fokusin drejt një mbulimi më të balancuar të Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm, veçanërisht në fusha aktualisht të nënauditуara, si: zhvillimi ekonomik dhe tregu i punës (SDG 8), industria, inovacioni dhe infrastruktura (SDG 9), energjia dhe tranzicioni energjetik (SDG 7), si dhe qeverisja, transparenca dhe institucionet efektive (SDG 16) dhe bashkëpunimi ndërinstitucional (SDG 17). Gjithashtu, rekomandohet shmangia e mbivendosjeve tematike përmes një planifikimi më të koordinuar dhe të bazuar në analizën e riskut, me qëllim rritjen e vlerës së shtuar, efektivitetit dhe impaktit të auditimeve të performancës.

5. Të ndërtojë një program shumëvjeçar auditimi për kontratat koncesionare dhe partneritetet publike private, duke garantuar auditimin e tyre periodik gjatë të gjithë ciklit të jetës së kontratës dhe jo vetëm në faza të veçanta të zbatimit, me fokus të posaçëm në analizën e kostove reale të investimit, detyrimeve kontingjente, ndarjes së riskut, performancës së shërbimit dhe ndikimit fiskal për buxhetin e shtetit.

6. Të forcojë auditimin periodik të institucioneve të pavarura kushtetuese dhe institucioneve të krijuara me ligj të veçantë, duke garantuar mbulim të rregullt audituesper vlerësimin e zbatimit të kuadrit ligjor, efektivitetit institucional, realizimit të objektivave funksionalë, administrimit të burimeve njerëzore, nivelit të transparencës dhe zbatimit të rekomandimeve të mëparshme, me qëllim forcimin e llogaridhënies ndaj publikut.

7. Të rrisë mbulimin dhe cilësinë e auditimeve të teknologjisë së informacionit dhe sigurisë kibernetike në institucionet publike, duke marrë në konsideratë rritjen e varësisë së administratës publike nga sistemet elektronike dhe risqet që lidhen me mbrojtjen e të dhënave, vazhdimësinë e shërbimeve publike dhe integritetin e sistemeve shtetërore.

8. Të përmirësojë transparencën dhe aksesueshmërinë publike të raporteve të auditimit, duke siguruar publikimin në kohë të raporteve, standardizimin e statistikave audituese dhe publikimin e informacionit të strukturuar për nivelin e zbatimit të rekomandimeve dhe problematikat sistemike të evidentuara gjatë auditimeve.

9. Të marrë masa për përmirësimin e transparencës proaktive, duke siguruar publikimin e plotë, të përditësuar dhe të strukturuar të informacionit, në përputhje me kërkesat e Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, duke siguruar publikimin e plotë dhe të përditësuar të strukturës organizative dhe të stafit, përfshirë funksionet dhe nivelet përkatëse, në përputhje me organizimin aktual të institucionit. Gjithashtu, rekomandohet përditësimi i Rregullores së Organizimit të Punës në reflektim të ndryshimeve të fundit strukturore, si dhe publikimi i saj në mënyrë të plotë dhe të aksesueshme për publikun, me qëllim rritjen e qartësisë, transparencës dhe llogaridhënies institucionale.

10. Të intensifikojë përpjekjet për plotësimin e vendeve vakante dhe të përqendrohet në optimizimin e kapaciteteve profesionale të stafit përmes trajnimeve të specializuara dhe zhvillimit të njohurive inovative në fushën e auditimit, duke rritur kështu aftësitë dhe efektivitetin e punës audituese.

11. Të japë të dhëna statistikore në raportet vjetore për rezultatet e referimeve penale të KLSH-së në organet ligjzbatuese, si dhe për proceset gjyqësore ku institucioni është palë.

12.Të angazhojë kapacitetet e nevojshme institucionale për pasurimin e platformës *online* të monitorimit të Kuvendit, duke hedhur në mënyrë të plotë rekomandimet e auditimeve të KLSH-së, përfshirë edhe ato të mbartura gjatë periudhës së rikonfigurimit të platformës, me qëllim krijimin e një baze të konsoliduar të të dhënave, mundësimin e përditësimit në vijim të statusit të zbatimit të rekomandimeve nga institucionet përgjegjëse dhe forcimin e efektivitetit të mekanizmit parlamentar të monitorimit, në përputhje me standardet e transparencës dhe llogaridhënies të rekomanduara nga SIGMA dhe Bashkimi Evropian.

13. Të ndërmarrë masat e nevojshme për rishikimin e metodologjisë dhe rregulloreve të brendshme të auditimit, duke parashikuar afate të qarta orientuese për përfundimin e fazave procedurale ndërmjet mbylljes së auditimit, shqyrtimit të komenteve të subjektit të audituar, miratimit dhe publikimit të raportit përfundimtar, në përputhje me praktikat më të mira të Institucioneve Supreme të Auditimit dhe parimet e INTOSAI-t, me synim rritjen e efektivitetit dhe impaktit të rekomandimeve të auditimit.

14. Të bashkëpunojë me strukturat përgjegjëse të Kuvendit të Shqipërisë për zhvillimin dhe konsolidimin e metodologjisë së standardizuar të treguesve kyç të performancës, si bazë për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit të rekomandimeve të rezolutës, në funksion të forcimit të llogaridhënies dhe mbikëqyrjes parlamentare. Ky angazhim të përmbushet brenda 3-mujorit të tretë të vitit 2026.

15. Të zhvillojë një proces të brendshëm vlerësimi të mekanizmave që garantojnë integritetin, objektivitetin, paanshmërinë dhe gjurmueshmërinë e procesit auditues, duke shqyrtuar nevojën për përmirësime metodologjike, procedurale apo ligjore, në përputhje me standardet ISSAI dhe praktikat më të mira të INTOSAI-t, me qëllim forcimin e besueshmërisë institucionale dhe rritjen e besimit të publikut në veprimtarinë e KLSH-së. Brenda 4 muajve nga miratimi i kësaj rezolute t'i përcjellë Kuvendit informacion të detajuar për masat e ndërmarra për zbatimin e këtij rekomandimi.

16. Të parashikojë kryerjen periodike të vlerësimeve të jashtme '*peer review'* me pjesëmarrjen e institucioneve homologe ose ekspertëve ndërkombëtarë, për të vlerësuar cilësinë e sistemit të auditimit, proceset e sigurimit të cilësisë dhe përputhshmërinë me standardet ISSAI, duke bërë publike gjetjet dhe planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve që dalin nga ky proces.

Miratuar në datën 23.7.2026.

KRYETAR
Niko Peleshi